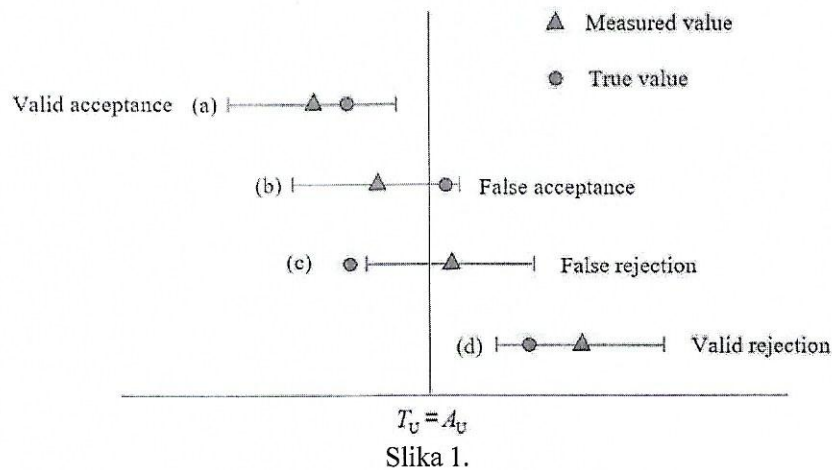

U slučaju kada je to potrebno primenjuje se pravilo odlučivanja kako je dalje opisano.

Na osnovu smernica u dokumentima: ISO/IEC GUIDE 98-4:2012 (E), odnosno JCGM 106:2012 i ILAC-G8:09/2019, pravilo odlučivanja je izvedeno na sledeći način:

Prihvatanje ili odbijanje usaglašenosti ispitivanog predmeta sa specifikacijom kada je izmerena vrednost svojstva koje se ispituje blizu granične vrednosti može rezultirati pogrešnom odlukom i dovesti do neželjenih posledica. Takve odluke se uglavnom vezuju sa dva slučaja kada je u zakonskoj regulativi, ili tehničkim specifikacijama zastupljena jedna gornja granična vrednost prihvatljivosti rezultata ispitivanja (ilustrovano na slici 1, ishodi (b) i (c)).

Ilustracija pravila jednostavnog prihvatanja za vrednosti bliske gornjoj granici tolerancije T_U , sa intervalom poverenja od 95% (za ovo pravilo odlučivanja granica prihvatanja A_U je jednaka granici tolerancije T_U).

Odluke o prihvatanju ili odbijanju ispitivanih predmeta zasnivaju se na izmerenim vrednostima (trouglovi); prave vrednosti merene veličine (krugovi) nisu poznate. Slučajevi (b) i (c) dovode do pogrešnih odluka koje se nazivaju lažno prihvatanje i lažno odbacivanje. U slučaju (c) stvarna vrednost meranda leži (nesvesno) izvan intervala poverenja od 95%.

U praksi, da bi se šanse za pogrešne odluke zadržale na nivoima prihvatljivim i za telo za ocenjivanje usaglašenosti i za korisnika, najčešće se koristi pravilo odlučivanja koje se naziva jednostavno prihvatanje ili podeljeni rizik. Na osnovu ovog pravila, telo za ocenjivanje usaglašenosti i korisnik rezultata ispitivanja su saglasni da prihvataju usaglašavanje (ili u spurotnom odbacivanje) predmeta ispitivanja čije svojstvo ima izmerenu vrednost u intervalu prihvatljivosti. Na taj način, kao što i sam alternativni naziv „podeljeni rizik“ implicira, jednostavnim pravilom odlučivanja o prihvatanju, telo za ocenjivanje usaglašenosti i korisnik dele posledice pogrešnih odluka.

Ovo pravilo odlučivanja podrazumeva da se izmerena vrednost ispitivanja, e , smatra usaglašenom sa navedenom specifikacijom ako je po apsolutnoj vrednosti manja od granice prihvatljivosti E_{max} . Takođe je neophodno da se merna nesigurnost određena na osnovu GUM metode smatra prihvatljivom za nameravanu upotrebu, odnosno da proširena merna nesigurnost U , za faktor pokrivanja $k = 2$, mora zadovoljiti sledeći uslov $U \leq U_{max}$, gde je U_{max} međusobno dogovorena maksimalno prihvatljiva proširena merna nesigurnost, jednaka 1/3 granice prihvatljivosti kako bi uslov bio zadovoljen:

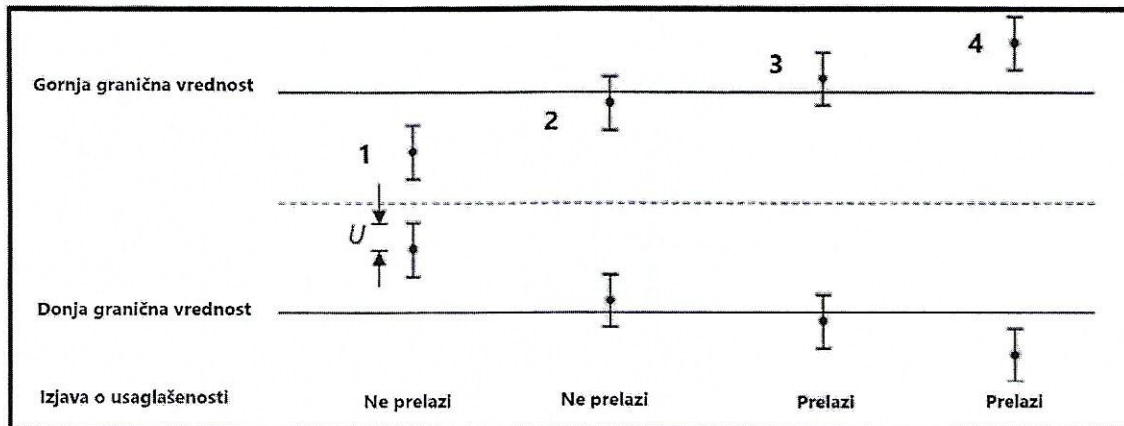

DI 786.01 Pravilo odlučivanja

$$|e| \leq E_{\max}, i$$

$$U \leq U_{\max} = E_{\max}/3.$$

Kada ispitivani parametar ima zadatu gornju graničnu vrednost (granicu prihvatljivosti) moguća su četiri slučaja:

$U = 95\%$ Proširena merna nesigurnost

1. ukoliko su izmerena vrednost i izmerena vrednost + merna nesigurnost U manje od zadate vrednosti rezultat **je zadovoljavajući**,
2. ukoliko je izmerena vrednost manja od zadate vrednosti, a izmerena vrednost + merna nesigurnost U veća od zadate vrednosti rezultat **je zadovoljavajući**,
3. ukoliko je izmerena vrednost veća od zadate vrednosti, a izmerena vrednost – merna nesigurnost U manja od zadate vrednosti rezultat **nije zadovoljavajući**.
4. ukoliko su izmerena vrednost i izmerena vrednost – merna nesigurnost U veće od zadate vrednosti rezultat **nije zadovoljavajući**,

Dana: 23.12.2024. godine,
Predrag Tasić
Rukovodilac Laboratorije i Sistema menadžmenta

